

СХВАЛЕНО
Засідання педагогічної ради
Протокол №__ від_____ 2023 року

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор
Любов ВИХОВАНЕЦЬ

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

**Вилянської гімназії
Томашпільської
селищної ради
Вінницької області**

2023 – 2024 НАВЧАЛЬНИЙ РІК

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Метою освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.

ВСТУП

Вилянська гімназія Томашпільської селищної ради Вінницької області підпорядковується Міністерству освіти і науки України та за типом є гімназією. В гімназії навчається 59 учнів. Функціонує 6 класів. Для 2 учнів класу, 1 учениці 2 класу, 3 учнів 5 класу організована індивідуальна форма навчання, для 1 учениці 6 класу організована сімейна форма навчання.

Освітня програма закладу загальної середньої освіти «Вилянська гімназія Томашпільської селищної ради Вінницької області» (далі – заклад загальної середньої освіти) розроблена на виконання Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Постанови Кабінету Міністрів України Державних стандартів повної загальної середньої освіти: на рівні початкової освіти (в 1 – 4 класах) – Державного стандарту початкової освіти (затвердженого Постановою КМУ від 21 лютого 2018 року № 87); на рівні базової середньої освіти: в 5 – 6 класах – Державного стандарту базової середньої освіти (затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 р. № 898); в 7 – 9 класах – Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти (затвердженого Постановою КМУ від 23 листопада 2011 року №1392).

Освітню програму закладу освіти складено на основі **Типових освітніх програм для закладів загальної середньої освіти**

– на рівні початкової освіти:

Типової освітньої програми для учнів 1-2 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом Р. Б. Шияна (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743).

- Типової освітньої програми для учнів 3-4 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом Р. Б. Шияна (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743).

На рівні базової середньої освіти:

- у 5 - 6 класах – Типової освітньої програми для 5 – 9 класів закладів загальної середньої освіти (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 19.02. 2021 № 235), Додаток 1.

- у 7 – 9 класах – Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04. 2018 № 405); Додаток 2.

Призначення гімназії полягає в наданні якісної повної загальної освіти дітям шкільного віку мікрорайону гімназії, забезпеченні їх всебічного розвитку, виховання і самореалізації особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності. Досягнення цієї мети забезпечується шляхом формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності.

Спільними для всіх компетентностей є такі вміння:

- читання з розумінням,
- вміння висловлювати власну думку усно і письмово,
- критичне та системне мислення, здатність логічно обґрунтовувати позицію,
- творчість, ініціативність,
- вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми,
- здатність співпрацювати з іншими людьми.

Освітня програма, що реалізується в закладі, спрямована на:

- формування в учнів сучасної наукової картини світу;
- виховання працьовитості, любові до природи;
- розвиток в учнів національної самосвідомості;
- формування людини та громадянина, яка прагне вдосконалювання та перетворення суспільства;
- інтеграцію особистості в систему світової та національної культури;
- рішення задач, формування загальної культури особистості, адаптації особистості до життя в суспільстві;
- виховання громадянськості, поваги до прав і свобод людини, поваги до культурних традицій та особливостей інших народів в умовах багатонаціональної держави;
- створення основи для усвідомленого відповідального вибору та наступного освоєння професійних освітніх програм;
- формування потреби учнів до самоосвіти, саморозвитку, самовдосконалення тощо.

Модель випускника Нової Української Школи – це необхідна основа для сміливих і успішних кроків у своє майбутнє. Всі інші здобутки у сфері компетентності може принести людині лише наполеглива цілеспрямована праця, бажання вчитися і ділитися досвідом з іншими. Випускник школи має міцні знання і вміння користується ними. Знання та вміння отримані учнем тісно взаємопов'язані з його ціннісними орієнтирами. Набуті життєві компетентності випускник вмінно використовує для успішної самореалізації у житті, навчанні та праці. Він вмінє критично мислити, логічно обґрунтовувати позицію, виявляти ініціативу, творити, вирішувати проблеми, оцінювати ризики та приймати рішення. Наш випускник – це передусім людина творча, з великим потенціалом саморозвитку та самореалізації, широким спектром особистості: випускник школи добре проінформована особистість; прагне до самоосвіти та вдосконалення; готовий брати активну участь у суспільно-культурному житті громади, держави; є свідомим громадянином, готовим відповідати за свої вчинки; свідомо ставиться до свого здоров'я та довкілля; мислить креативно, використовуючи увесь свій творчий потенціал. Випускник компетентний у

ставленні до життя — реалізує себе через самопізнання, саморозуміння та інтелектуальну культуру. Випускник початкових класів має знання, уміння та навички, передбачені стандартом початкової освіти. Він упевнений у собі, старанний, працелюбний, самостійний, дисциплінований, вмотивований на досягнення успіху, вміє слухати і чути, критично мислити і має почуття самоконтролю, навички навчальної діяльності, культуру поведінки і мови, основи особистої гігієни і здорового способу життя. Випускник базової основної школи володіє певними якостями і вміннями на рівні вимог державних освітніх стандартів успішно засвоює загальноосвітні програми з усіх предметів шкільного навчального плану; має систему розумових навичок (порівняння, узагальнення, аналіз, синтез, класифікацію, визначення головного); володіє основами комп'ютерної грамотності; знає свої громадянські права і вміє їх реалізувати; оцінює свою діяльність з погляду моральності та етичних цінностей; дотримується правил культури поведінки і спілкування; веде здоровий спосіб життя; готовий до форм і методів навчання, використовуваних у старших класах. Випускник старших класів має міцні знання на рівні вимог державних освітніх стандартів, що забезпечує вступ до закладу вищої професійної освіти та подальше успішне навчання; володіє іноземною мовою на базовому рівні; має високий рівень комп'ютерної грамотності (програмування, навички технічного обслуговування); володіє культурою інтелектуальної діяльності; знає і поважає культуру України та інших народів; поважає свою й чужу гідність, права, свободи інших людей; дотримується правил культури поведінки і спілкування; має почуття соціальної відповідальності; веде здоровий спосіб життя; володіє способами отримання інформації; прагне духовного і соціального добробуту. Наш випускник — свідомий громадянин і патріот своєї країни, готовий до сміливих і успішних кроків.

МЕТА ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ:

- реалізація предметного і надпредметного змісту навчання, що забезпечує розвиток здібностей дитини, становлення її як повноцінної, соціально активної, конкурентоздатної особистості, яка володіє ключовими

компетентностями (вільне володіння державною мовою; здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами; математична компетентність; компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій; інноваційність; екологічна компетентність; інформаційно-комунікаційна компетентність; навчання впродовж життя; громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей; культурна компетентність; підприємливість та фінансова грамотність);

- **забезпечення** діяльнісної спрямованості навчання, яке передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практичну його спрямованість;
- реалізацію в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньо предметних зв'язків;
- наскрізних ліній, що є засобом інтеграції ключових і загально предметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів;
- зосередження педагогічного колективу на цілеспрямованості, системності і єдності діяльності в змісті освіти.

ТЕРМІН РЕАЛІЗАЦІЇ: 2023–2024 н. р.

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ:

I розділ – початкова освіта,

II розділ – базова середня освіта,

Кожна з них визначає:

1. Загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення.
2. Очікувані результати навчання учнів.
3. Рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

4. Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Типовою освітньою програмою.

НАПРЯМКИ РЕАЛІЗАЦІЇ:

Відповідно до статті 10 Закону України «Про повну загальну середню освіту» (зі змінами – Закон № 2157-IX від 22.03.2022) освітній процес організовується за такими циклами:

початкова освіта

- перший цикл – адаптаційно-ігровий (1-2 роки навчання);
- другий цикл – основний (3-4 роки навчання);

базова середня освіта

- перший цикл – адаптаційний (5-6 роки навчання);

При реалізації освітньої програми забезпечити:

- логічну послідовність вивчення предметів, що розкривається у відповідних навчальних програмах;
- рекомендовані форми організації освітнього процесу, основними формами якого є різні типи уроку: формування компетентностей; розвитку компетентностей; перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей; корекції основних компетентностей; комбінований урок. Також рекомендованими формами організації освітнього процесу є екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, прес-конференції, ділові ігри тощо;
- використання в освітньому процесі сучасних інноваційних технологій, систем (методик) навчання;
- науково-дослідницьку діяльність, участь у проектах;

- профільне спрямування навчання в старшій школі, що сформовано закладом освіти з урахуванням можливостей забезпечення якісної його реалізації;
  - роботу з обдарованими дітьми;
  - навчання дітей з особливими освітніми потребами.
2. Здійснити навчально-методичне забезпечення освітнього процесу, зокрема підручниками та навчальними посібниками, схваленими Міністерством освіти і науки України.
  3. Спрямувати освітній процес на задоволення потреб учнів у виборі програм навчання.
  4. Запровадити в освітній процес школи сучасні технології навчання, зокрема: проектні, інформаційно-комунікаційні, критичного мислення, інтерактивні технології, рейтингового оцінювання, окремі освітні тренди.
  5. Враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальні освітні потреби учнів, особливості регіону, рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення сформувавши варіативну складову навчального плану, спрямувати її на підсилення предметів інваріантної складової. запровадження факультативів, курсів за вибором, що розширюють обрану закладом освіти спеціалізацію, розвивають індивідуальну орієнтованість особистості та формують її всебічний розвиток.
  6. Реалізувати навчання за наскрізними лініями через: організацію розвивального освітнього середовища, роботу в проектах, позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.
  7. Врахувати вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти.
  8. Створити умови для навчання дітей з особливими освітніми потребами.

РОЗДІЛ І ПОЧАТКОВА ОСВІТА

1. **Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін**

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 1-2 класів(перший цикл) закладу складає 525 годин\навчальний рік:

- для 1 класу - 770 годин/навчальний рік, на 1 учня за індивідуальною формою навчання 175 год/рік, для 2 учнів 1 класу – 350 год/рік;
- для 2 класу - 840 годин/навчальний рік, на 1 учня 2 класу – 175год/рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані закладу загальної середньої освіти (1 – 2 класи) .

Додаток 1, 2.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 3 - 4 класів (другий цикл) закладу складає 1750 годин/навчальний рік:

- для 3 класу – 875 годин/навчальний рік,
- для 4 класу – 875 годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані закладу загальної середньої освіти. **Додаток 2, 3**

Освітню програму для 1 - 2 класів закладу розроблено відповідно до Закону України «Про освіту», Державного стандарту початкової освіти (2018), на основі Типової освітньої програми для учнів 1-2 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом Р. Б. Шияна (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743),

Освітню програму для 3 – 4 класів закладу розроблено відповідно до Закону України «Про освіту», Державного стандарту початкової освіти (2018), на основі Типової освітньої програми для учнів 3-4 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом Р. Б. Шияна (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743),

Освітня програма визначає:

загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість, взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення, які подані в рамках навчального плану. **Додатки 1, 2, 3.**

очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм, перелік яких наведено в **Додатку 7;**

пропонований зміст навчальних програм, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України» і розміщені на офіційному веб-сайті МОН). **Додаток 8**

рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;

рекомендовані підручники; **Додаток 9**

вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Освітньою програмою.

Програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Навчання в школі I ступеня (початкова освіта) здійснюється за такими освітніми галузями:

для 1-4 класів (Шиян Р.Б., цикл I (1-2 класи), цикл II (3-4 клас)

Мовно-літературна, у тому числі:

Рідномовна освіта (українська мова та література; (МОВ)

Іншомовна освіта (ІНО) (англійська)

Математична (МАО)

Природнича (ПРО)

Технологічна (ТЕО)

Інформатична (ІФО)

Соціальна і здоров'язбережувальна (СЗО)

Громадянська та історична (ГІО)

Мистецька (МІО)

Фізкультурна (ФІО)

Очікувані результати навчання здобувачів початкової освіти.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті початкової освіти, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної галузі. Очікувані результати навчання здобувачів освіти подано за змістовими лініями і співвіднесено з обов'язковими результатами навчання, визначеними Державним стандартом початкової освіти.

Змістові лінії кожної освітньої галузі реалізуються паралельно та розкриваються через «Пропонований зміст», який окреслює можливий навчальний матеріал, на підставі якого будуть формуватися очікувані результати навчання та відповідні обов'язкові результати навчання.

Опис форм організації освітнього процесу. Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку, екскурсії, віртуальні

подорожі, спектаклі, квести, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів. Очікувані результати навчання, окреслені в межах кожної галузі, досяжні, якщо використовувати **інтерактивні** форми і методи навчання – дослідницькі, інформаційні, мистецькі проекти, сюжетно-рольові ігри, інсценізації, моделювання, ситуаційні вправи, екскурсії, дитяче волонтерство тощо.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття початкової освіти.

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року виповнилося сім років, повинні розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року не виповнилося шести років, можуть розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року за бажанням батьків або осіб, які їх замінюють, якщо їм виповниться шість років до 1 грудня поточного року. Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти з іншого віку.

При визначенні гранично допустимого навантаження учнів ураховані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків у 2-4 класах – 40 хвилин.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2011 року №462 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти» години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб учнів, рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення закладу, навчальний час, передбачений на варіативну складову, використаний на підсилення предметів інваріантної складової та проведення індивідуальних та групових занять.

Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань школи. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів "Фізична культура" та "Основи здоров'я", а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчального плану. Змістове наповнення предмета «Фізична культура» заклад освіти формує самостійно з варіативних модулів відповідно до статево-вікових особливостей учнів, їх інтересів, матеріально-технічної бази закладу, кадрового забезпечення, регіональних та народних традицій.

Інтегровано вивчається навчальний предмет «Я досліджую світ». При вивченні інтегрованого предмета «Я досліджую світ» здійснюється розподіл годин між освітніми галузями: природнича, громадянська, історична, соціальна і

здоров'язбережна – разом 7 год./тиждень для учнів 1 класу, 8 годин – для учнів 2 класу, 7 год/тиждень для 3, 4 класів.

Відповідно до Загальних положень Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти I ступеня, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743, Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

- мовно-літературна (мовний і літературний компоненти);
- іншомовна (англійська мова);
- математична (математика);
- я досліджую світ (природнича, громадянська, історична, соціальна, здоров'язбережувальна).

До предметів, які вивчаються в початковій школі відносяться: українська мова (мова та читання), іноземна (англійська) мова, математика, природознавство, я досліджую світ, образотворче мистецтво, музичне мистецтво, трудове навчання, інформатика, основи здоров'я, фізична культура,. Зміст предметів, які вивчаються в початковій школі, закладений в переліку навчальних програм для учнів закладів загальної середньої освіти I ступеня. Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Оцінювання навчальних досягнень учнів 1-4 класів здійснюється вербально. Відповідно до чинного законодавства при визначенні гранично допустимого навантаження учнів ураховані санітарно-гігієнічні норми та нормативна тривалість уроків у 1 класі – 35 хвилин, 2 – 4 класах – 40 хвилин.

2. Очікувані результати навчання та формування компетентностей учнів

Освітня програма спрямована на реалізацію мети та завдань освітніх галузей, визначених у Державному стандарті початкової загальної освіти, що забезпечує формування у молодших школярів ключових компетентностей, які реалізуються через вміння вчитися, здатність логічно міркувати, вміння критично мислити, готовність розв'язувати проблеми із застосуванням досвіду практичної діяльності для вирішення повсякденних задач, вміння працювати в команді тощо. Крім того, навчання в 1 – 4 класах сприятиме виробленню в учнів передумов самостійного пошуку й аналізу інформації, фінансової грамотності та підприємницьких навичок.

Такі ключові компетентності, як вміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й вміння у реальних життєвих ситуаціях.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Тому доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості

перевіряти його на практиці й встановлювати причинно-наслідкові зв'язки. Формуванню ключових компетентностей сприяє та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

3. Форми організації освітнього процесу

Відповідно до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти I ступеня педагогічний колектив запроваджує такі форми організації освітнього процесу:

- різні типи уроків;
- екскурсії,
- віртуальні подорожі,
- спектаклі,
- квести, флешмоби, аукціони, батли.

3. Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою

У відповідності до Закону України «Про освіту» початкова освіта здобувається, як правило, з шести років.

Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року виповнилося сім років, повинні розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року.

Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року не виповнилося шести років, можуть розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року за бажанням батьків або осіб, які їх замінюють, якщо їм виповниться 5 років і 8 місяців. Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти з іншого віку.

4. Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти

Здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контроль-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формувального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів.

Упродовж навчання в початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції. Навчальні досягнення здобувачів освіти у 1 класі підлягають вербальному, формувальному оцінюванню.

Формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно

до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

РОЗДІЛ II БАЗОВА СЕРЕДНЯ ОСВІТА

1. Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін

Організація освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти в 2023/2024 навчальному році здійснюватиметься відповідно до Державних стандартів на рівні базової середньої освіти:

- у 5 - 6 класах – Типової освітньої програми для 5 – 9 класів закладів загальної середньої освіти (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 19.02. 2021 № 235),
- у 7 – 9 класах – Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04. 2018 № 405); Програма розроблена відповідно до наказу Міністерства освіти і науки від 20.04.2018 року №405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня».

Освітня програма закладу загальної середньої освіти (базова середня освіта 5 - 6 клас) розроблена на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 р. № 898 «Про затвердження Державного стандарту базової загальної середньої освіти», на основі Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти закладів II ступеня, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 19.02. 2021 № 235. Додаток 1.

Освітня програма закладу загальної середньої освіти (базова середня освіта 7 - 9 класи) розроблена на виконання Закону України «Про освіту» та Постанови КМУ від 23 листопада 2011 року №1392; «Про затвердження Державного стандарту базової загальної середньої освіти», на основі Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти закладів II ступеня, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04. 2018 № 405.

Додаток 1.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5-9-х класів закладу загальної середньої освіти складає 5302 годин/навчальний рік:

- 5 клас – 1015 годин/навчальний рік, на 1 учня за індивідуальною формою навчання – 280 год/навчальний рік, 3 учні – 840 год/навчальний рік.
- 6 класу - 1120 години/ навчальний рік,
- 7 класу – 1085 годин/навчальний рік,
- 8 класу – 1102, 5 годин/навчальний рік,

- 9 класу – 1155 годин/навчальний рік.
 Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані закладу .

Загальний обсяг навчального навантаження для 5-6 класів

Таблиця 1

Назва освітньої галузі	Навчальне навантаження	Кількість годин 5 клас 3 учні індивідуальна форма	Кількість годин для 6 класу
Мовно-літературна	На тиждень	8,7	11
	На рік	304,5	385
Математична	На тиждень	4,2	5
	На рік	147	175
Природнича	На тиждень	1,8	4
	На рік	63	140
Соціальна і здоров'язбережувальна	На тиждень	1,2	1,5
	На рік	42	52,5
Громадянська та історична	На тиждень	0,9	2
	На рік	31,5	70
Технологічна	На тиждень	1,8	2
	На рік	63	70
Інформатична	На тиждень	1,2	1,5
	На рік	42	52,5
Мистецька	На тиждень	1,8	2
	На рік	63	70
Фізична культура	На тиждень	2,4	3
	На рік	84	105
Усього	На тиждень	24	32
	На рік	840	1120
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, вибіркового освітніх компонентів, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	На тиждень		
	На рік		
Кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	На тиждень	24	32
	На рік	840	1120
Гранично допустиме навантаження учнів****	На тиждень	28	31
	На рік	980	1085

Програмою передбачено:

Навчальний план вміщує зміст і структуру другого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі.

2. Очікувані результати навчання здобувачів базової освіти. Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти. Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

Перелік освітніх галузей в 5 – 6 класах:

Мовно-літературна
Математична
Природнича
Соціальна і здоров'язбережувальна
Громадянська та історична галузь
Інформатична
Технологічна
Мистецька
Фізична культура

Перелік освітніх галузей в 7-9 класах:

Мови і літератури
Суспільствознавство
Мистецтво
Математика
Природознавство
Технології
Здоров'я і фізична культура

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

3. Рекомендовані форми організації освітнього процесу.

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі. Організація освітнього процесу здійснюється в очному і дистанційному режимах, або за змішаною формою, що поєднує очний і дистанційний режими. Таке поєднання можливе, зокрема, для різного виду занять (практичні, лабораторні заняття проводяться в очному режимі, лекційні – в дистанційному). Або для різних груп одного класу: частина учнів класу навчаються очно, інша – дистанційно в асинхронному режимі, з можливістю надання учням підтримки

шляхом проведення консультацій в синхронному режимі. При цьому для учнів визначається черговість очного та дистанційного навчання з метою забезпечення рівних умов для здобуття освіти.

Заклад освіти організовує освітній процес із використанням технологій дистанційного навчання за допомогою технічних засобів комунікації, доступних для учасників освітнього процесу. При цьому обсяг навчального часу, що забезпечується в синхронному режимі, визначається педагогічним працівником і може бути менше обсягу, зазначеного в пункті 7 розділу I Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти. За потреби заклад освіти може організувати індивідуальні форми здобуття освіти (зокрема екстернатну, сімейну (домашню), реалізовувати індивідуальну освітню траєкторію учня. Форма організації освітнього процесу залежить від безпекової ситуації. Рішення приймається за участю батьків.

Форма організації освітнього процесу може змінюватися впродовж навчального року в залежності від безпекової ситуації у населеному пункті. Запровадження та організація освітнього процесу в певному режимі, у тому числі у разі включення сигналу «Повітряна тривога» або інших сигналів оповіщення, здійснюється відповідно до нормативних документів.

Організація освітнього процесу не повинна призводити до перевантаження учнів та має забезпечувати безпечні, нешкідливі та здорові умови здобуття освіти. Розклад навчальних занять, розподіл навчального навантаження протягом тижня, тривалість навчальних занять і перерв між ними здійснюється відповідно до вимог Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти (затверджений наказом МОЗ України 25 вересня 2020 р. № 2205, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 10 листопада 2020 р. за № 1111/35394). Тривалість виконання завдань для самопідготовки учнів у позанавчальний час не рекомендується більше 1 години у 3 – 5 класах, 1,5 години у 6 – 9 класах. Учням 1-2 класів не рекомендуються обов'язкові завдання для самопідготовки у позанавчальний час.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки - «суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях

практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова конференція (для 8-9 класів) повинна передбачати обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу. Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу. Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Тривалість уроків у5-9 класах – 45 хвилин.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	<p>Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>
2	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування.</p> <p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між</p>

		<p>реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу</p>
5	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів</p>
6	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної</p>

		<p>діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії</p>
7	Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>
8	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>
9	Обізнаність і самовираження	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні</p>

	у сфері культури	та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва
10	Екологічна грамотність і здорове життя	Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі вміння: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості перевіряти його на практиці й встановлювати причинно-наслідкові зв'язки. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;
- окремі предмети — виходячи із наскрізних тем, при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;
  - предмети за вибором;
  - роботу в проектах;
- позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

уро на ліні я	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталій розвиток	<p>Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.</p>
Громадянська відповідальність	<p>Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.</p>
Здоров'я і безпека	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище.</p> <p>Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.</p>
Підприємливість і фінансова грамотність	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).</p> <p>Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру першого і другого ступеня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальні плани початкової та базової школи охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, яка є спільною для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування і форм власності та варіативну складову, враховуючи особливості закладу освіти та індивідуальні освітні потреби учнів.

4. Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти

Здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контроль-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формувального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів.

5. Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Внутрішня система забезпечення якості в закладі включає:

- стратегію та процедури забезпечення якості освіти;
- систему та механізми забезпечення академічної доброчесності;
- оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти;
- оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників;
- оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівних працівників закладу освіти;
- забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління закладом освіти;
- створення в закладі освіти інклюзивного освітнього середовища, універсального дизайну та розумного пристосування;
- інші процедури та заходи, що визначаються спеціальними законами або документами закладу освіти.

6. Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти.

Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року. Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

**НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ
ТА БАЗОВОЇ СЕРЕДНЬОЇ
ОСВІТИ
З УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ
НАВЧАННЯ**

на 2023 \ 2024 навчальний рік

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до навчального плану

I. Загальні засади

Вилянська гімназія Томашпільської селищної ради Вінницької області здійснює освітню діяльність на підставі ст.53 Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про внесення змін до деяких законів України в сфері освіти щодо врегулювання окремих питань освітньої діяльності в умовах воєнного стану» (№7325 від 28.04.2022), «Про забезпечення функціонування української мови як державної» та інших; Указу Президента України від 16 березня 2022 року № 143 «Про загальнонаціональну хвилину мовчання за загиблими внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України»; Постанови КМУ № 782 від 28 липня 2023 року «Про початок навчального року під час воєнного стану в Україні», листа Міністерства освіти і науки України від 17.05.2023 № 1/6990-23 «Про підготовку закладів освіти до нового навчального року та проходження осінньо-зимового періоду 2023/24 року»; розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. № 988- р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року»; Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 №2205, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 10 листопада 2020 р. за №1111/35394; Наказів Міністерства освіти і науки України: від 28.03.2022 № 274

«Про деякі питання здобуття загальної середньої освіти та освітнього процесу в умовах воєнного стану», від 20.02.2002 № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 6 березня 2002 р. за № 229/6517 (зі змінами); Положення про інституційну та дуальну форми здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 23 квітня 2019 року № 536 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 лютого 2021 року № 160), зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 22 травня 2019 р. за № 547/33518; Положення про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12.01.2016 № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 лютого 2021 року № 160), зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за № 184/28314; Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 08.09. 2020 № 1115, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 28 вересня 2020 р. за № 941/35224); Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 16.04.2018 № 367, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 05 травня 2018 р за № 564/32016; Порядку переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 14.07.2015 № 762 (у редакції наказів Міністерства освіти і науки України № 621 від 08.05.2019, № 268 від 01.03.2021), зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 30.07.2015 за № 924/27369; листа Міністерства освіти і науки України від 16 серпня 2023 року № 1/12186-23 «Про організацію 2023-2024 навчального року в закладах загальної середньої освіти».

Міністерством освіти і науки України для використання в освітньому процесі в закладах загальної середньої освіти у 2023/2024 навчальному році на рівні базової середньої освіти (5 – 9 класи) рекомендовані такі навчальні програми:

- у 5-6 класах – за модельними навчальними програмами, яким надано гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» наказом від 12.07.2021 № 795 (зі змінами, внесеними у додаток наказами Міністерства освіти і науки України від 10.08. 2021 р., № 898, від 29.09. 2021 р. № 1031, від 13.12. 2021 р. №1358, від 02.02.2022 р. № 96, від 09.02. 2022 № 143, від 11.04. 2022 р. № 324);

- у 7-9 класах – за навчальною програмою зі змінами, затвердженими наказом МОН України від 07.06.2017 № 804;

- Державних стандартів повної загальної середньої освіти: на рівні початкової освіти (в 1 – 4 класах) – Державного стандарту початкової освіти (затвердженого Постановою КМУ від 21 лютого 2018 року № 87); на рівні базової середньої освіти: в 5 - 6 класах – Державного стандарту базової середньої освіти (затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 р. № 898); в 7 – 9 класах – Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти (затвердженого Постановою КМУ від 23 листопада 2011 року №1392).

Робочий навчальний план гімназії складено на основі **Типових освітніх програм для закладів загальної середньої освіти**

– на рівні початкової освіти:

- Типової освітньої програми для учнів 1-2 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом Р. Б. Шияна (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743), Додаток 1.

- Типової освітньої програми для учнів 3-4 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом Р. Б. Шияна (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743), Додаток 2.

на рівні базової середньої освіти:

- у 5 -6 класах – Типової освітньої програми для 5 – 9 класів закладів загальної середньої освіти (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 19.02. 2021 № 235), Додаток 3.

- у 7 – 9 класах – Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04. 2018 № 405); Додаток 4.

Вилянська гімназія Томашпільської селищної ради Вінницької області підпорядковується Міністерству освіти і науки України та за типом є гімназією. В гімназії навчається 59 учнів. Функціонує 6 класів. Для 2 учнів 1 класу, 1 учениці 2 класу, 3 учнів 5 класу організована індивідуальна форма навчання.

Структура 2023/2024 навчального року

I семестр – з 01.09.2023 по 22.12.2023 року,

II семестр – з 08.01.2024 по 30.05.2024 року

КАНІКУЛИ:

осінні : з 30.10.2023 по 05.11.2023;

зимові: з 23.12.2023 по 07.01.2024;

весняні: з 25.03.2024 по 31.03.2024.

Перелік предметів для проведення державної підсумкової атестації для учнів початкової та основної школи, форму та терміни проведення буде визначено наказом МОН.

Вручення документів про базову загальну середню освіту планується провести після завершення ДПА у терміни, визначені МОН України.

Педагогічною радою школи (протокол № від 31.08.2023 року) прийнято рішення про недоцільність проведення навчальної практики та навчальних екскурсій у кінці навчального року.

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

**для індивідуального навчання 1 учня 1 класу Вилянської гімназії
Томашпільської селищної ради Вінницької області
на 2023-2024 навчальний рік,
(складений на підставі типових освітніх програм,
затверджених наказом МОН України від України від 12.08.2022 № 743-22
(розроблених під керівництвом Шияна Р.)**

Предмети	Кількість годин на тиждень у класі			
	Кількість годин базового компоненту	Кількість годин на одного учня	I семестр	II семестр
Українська мова	5	1,2	19,2	22,8
Іноземна мова (англійська)	2	0,5	8	9,5
Математика	3	0,8	12,8	15,2
Я досліджую світ	7	1,5	24	28,5

Мистецтво*/музичне мистецтво, образотворче мистецтво	1	0,2	3,2	3,8
	1	0,2	3,2	3,8
Фізична культура**	3	0,6	9,6	11,4
Усього	19+3	5	80	95
			16 тижнів	19 тижнів
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня	20			

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

**для індивідуального навчання 1 учня 2 класу Вилянської гімназії
Томашпільської селищної ради Вінницької області
на 2023-2024 навчальний рік,
(складений на підставі типових освітніх програм,
затверджених наказом МОН України від України від 12.08.2022 № 743-22
(розроблених під керівництвом Шияна Р.)**

Предмети	Кількість годин на тиждень у класі			
	Кількість годин базового компоненту	Кількість годин на одного учня	I семестр	II семестр
Українська мова	5	1,1	17,6	20,9
Іноземна мова (англійська)	3	0,6	9,6	11,4

Математика	3	0,6	9,6	11,4
Я досліджую світ	8	1,7	27,2	32,3
Мистецтво*/музичне мистецтво, образотворче мистецтво	1	0,2	3,2	3,8
Фізична культура**	3	0,6	9,6	11,4
Усього	21+3	5	80	95
			16 тижнів	19 тижнів
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня	20			
		5	80	95

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

для **3, 4 класів Вилянської гімназії Томашпільської селищної ради**
Вінницької області
на 2023-2024 навчальний рік,
(складений на підставі типових освітніх програм, затверджених наказом МОН України від 12.08.2022 № 743-22 (розроблених під керівництвом Шияна Р.)

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах		
	3	4	Разом
Українська мова	5	5	10
Іноземна мова (англійська)	3	3	6
Математика	4	4	8
Я досліджую світ	7	7	14
Інформатика	1	1	2
Мистецтво*/музичне мистецтво, образотворче мистецтво	1	1	2

Фізична культура	3	3	6
Усього	22+3	22+3	44+6
Гранично допустиме тижн.навч. навантаження на учня	23	23	
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)			

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

для 5 класу

**Вилянської гімназії Томашпільської селищної ради Вінницької області
на 2023-2024 навчальний рік**

(згідно з таблицею 1 наказу МОН України від 19.02. 2021 р. № 235 – 5 клас)

Освітня галузь	Навчальні предмети та галузеві інтегровані курси	Кількість годин на тиждень у класах	Кількість годин на 1 учня	I семестр	II семестр
Мовно-літературна	Українська мова	4	1,1	17,6	20,9
	Українська література	2	0,5	8	9,5
	Зарубіжна література	2	0,5	8	9,5
	Англійська мова	3	0,8	12,8	15,2
Математична	Математика	5	1,4	22,4	26,6
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	2	0,6	9,6	11,4

Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1	0,3	4,8	5,7
	Етика	0,5	0,1	1,6	1,9
Громадянська та історична галузь	Вступ до історії України та громадянської освіти	1	0,3	4,8	5,7
Інформатична	Інформатика	1,5	0,4	6,4	7,6
Технологічна	Технології	2	0,6	9,6	11,4
Мистецька	Музичне мистецтво	1	0,3	4,8	5,7
	Образотворче мистецтво	1	0,3	4,8	5,7
Фізична культура	Фізична культура	3	0,8	12,8	15,2
Разом		26 +3	8	128	146,3
Гранично допустиме навчальне навантаження		28			

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

для 6 класу

**Вилянської гімназії Томашпільської селищної ради Вінницької області
на 2023-2024 навчальний рік**

(згідно з таблицею 1 наказу МОН України від 19.02. 2021 р. № 235 – 6 клас)

Освітня галузь	Навчальні предмети та галузеві інтегровані курси	Кількість годин на тиждень у класах	Разом
Мовно-літературна	Українська мова	4	4
	Українська література	2	2
	Зарубіжна література	2	2
	Англійська мова	3	3
Математична	Математика	5	5
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	2	2
	Географія	2	2

Соціальна і здоров'язберезувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1	1
	Етика	0,5	0,5
Громадянська та історична галузь	Історія України	1	1
	Всесвітня історія	1	1
Інформатична	Інформатика	1,5	1,5
Технологічна	Технології	2	2
Мистецька	Музичне мистецтво	1	1
	Образотворче мистецтво	1	1
Фізична культура	Фізична культура	3	3
Разом		29 +3	29 +3
Гранично допустиме навчальне навантаження		31	

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
для 7 – 9 класів
Вилянської гімназії Томашпільської селищної ради Вінницької області
на 2023-2024 навчальний рік
(згідно з таблицею 1 наказу МОН України від 20.04.2018 №405)

Освітні галузі	Предмети				
		7	8	9	Разом
Мови і літератури	Українська мова	2,5	2	2	6,5
	Українська література	2	2	2	6
	Іноземна мова	3	3	3	9
	Зарубіжна література	2	2	2	6
Громадянська та історична	Історія України	1	1,5	1,5	4
	Всесвітня історія	1	1	1	3
	Основи правознавства	-	-	1	1
Мистецтво*	Музичне мистецтво	1	-	-	1
	Образотворче	1	-	-	1

	мистецтво				
	Мистецтво	-	1	1	2
Математика	Математика	-	-	-	-
	Алгебра	2	2	2	6
	Геометрія	2	2	2	6
	Біологія	2	2	2	6
	Географія	2	2	1,5	5,5
	Фізика	2	2	3	7
	Хімія	1,5	2	2	5,5
Технології	Трудове навчання	1	1	1	3
	Інформатика	1	2	2	5
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	3
	Фізична культура**	3	3	3	9
Разом		28+3	28,5+3	30+3	86,5+9
Гранично допустиме навчальне навантаження		32	33	33	
Всього (без урахування поділу класів на групи)		28+3	28,5+3	30+3	86,5+9

**ПЕРЕЛІК НАВЧАЛЬНИХ ПРОГРАМ
ПОЧАТКОВОЇ ТА БАЗОВОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ
З УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ НАВЧАННЯ**

на 2023/ 2024 навчальний рік

ПЕРЕЛІК
навчальних програм початкової освіти
у Вилянській гімназії
з навчанням українською мовою
у 2023/ 2024 навчальному році

ПОЧАТКОВА ОСВІТА

№ п/п	Назва	Автор	Клас	Видавництво	Рік видання, кількість сторінок	Гриф
1	2	3	4	5	6	7
1.	Типова освітня програма початкової освіти, розроблена під керівництвом Р.Б. Шияна		1-2	Київ ТД «Освіта-Центр плюс»	2018, с. 240	Затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743
2.	Типова освітня програма початкової освіти, розроблена під керівництвом Р.Б. Шияна		3-4			Затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743
3.						

**Перелік модельних навчальних програм
для 5 - 6 класів Вилянської гімназії у 2023/2024 навчальному році**

№ п/п	Предмет	Назва модельної програми	Примітка
1	Українська мова	Модельна навчальна програма «Українська мова. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Голуб Н.Б., Горошкіна О.М.)	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795)
2	Українська література	Модельна навчальна програма «Українська література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Яценко Т.О., Качак Т.Б., Кизилова В.В., Пахаренко В.І., Дячок С.О., Овдійчук Л.М., Слижук О.А., Макаренко В.М., Тригуб І.А.)	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795)
3	Зарубіжна література	Модельна навчальна програма «Зарубіжна література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ніколенко О. М., Ісаєва О. О., Клименко Ж. В., Мацевко-Бекерська Л. В., Юлдашева Л. П., Рудніцька Н. П., Турянця В. Г., Тіхоненко С. О., Вітко М. І., Джангобекова Т. А.))	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795)
4	Англійська мова	Модельна навчальна програма «Іноземна мова 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Редько В. Г., Шаленко О. П., Сотникова С. І., Коваленко О. Я., Коропецька І. Б., Якоб О. М., Самойлюкевич І. В., Добра О. М., Кіор Т. М.)	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795)
5	Математика	Модельна навчальна програма «Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Бурда М. І., Васильєва Д. В.).	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795)
6	Історія України	Модельна навчальна програма «Вступ до історії України та громадянської освіти. 5 клас» для закладів загальної середньої освіти (автори Бурлака О.В., Власова Н.С.,	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України

		Желіба О.В., Майорський В.В., Піскарьова І.О., Щупак І.Я.)	від 12.07.2021 № 795)
7	Пізнаємо природу	Модельна навчальна програма «Пізнаємо природу». 5-6 класи (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (авт. Біда Д.Д., Гільберг Т.Г., Колісник Я.І.)	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795)
8	Географія	Модельна навчальна програма «Географія. 6-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Запотоцький С.П., Карпюк Г.І., Гладковський Р.В., Довгань А.І., Совенко В.В., Даценко Л.М., Назаренко Т.Г., Гільберг Т.Г., Савчук І.Г., Нікітчук А.В., Яценко В.С., Довгань Г.Д., Грома В.Д., Горовий О.В.)	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795)
9	Мистецтво	Модельна навчальна програма «Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (автор Кондратова Л. Г)	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795)
10	Здоров'я, безпека, добробут	Модельна навчальна програма «Здоров'я, безпека та добробут. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (автори: Воронцова Т.В., Пономаренко В.С., Лаврентьєва І.В., Хомич О.Л.)	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795)
11	Етика	Модельна навчальна програма «Етика. 5–6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ашортія Є.Д., Бакка Т.В., Желіба О.В., Козіна Л.Є., Мелешенко Т.В., Щупак І.Я.)	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795)
12	Інформатика	Модельна навчальна програма «Інформатика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Завадський І.О., Коршунова О.В., Лапінський В.В.)	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795)
13	Технології	Модельна навчальна програма «Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України»

		освіти (автори Ходзицька І.Ю., Горобець О.В., Медвідь О.Ю., Пасічна Т.С., Приходько Ю.М.)	(наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795)
14	Фізична культура	Модельна навчальна програма «Фізична культура. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Педан О.С., Коломоець Г. А., Боляк А. А., Ребрина А. А., Деревянко В. В., Стеценко В. Г., Остапенко О. І., Лакіза О. М., Косик В. М. та інші)	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» наказ Міністерства освіти і науки України від 12 липня 2021 року № 795 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 серпня 2021 року № 898)

Перелік

навчальних програм і посібників, які будуть використовуватися в 7 - 9 класах Вилянської гімназії у 2023/2024 навчальному році

Програми для 7-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів, розроблені на основі нового Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти (постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. №1392) і затвердженою наказом Міністерства від 6.06.2012 р. № 664.

Програма для загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання. – К.: Видавничий дім «Освіта», 2013 (зі змінами, затвердженими наказом Міністерства від 29.05.2015 № 585);

№п/п	Назва	Автор(и)	Клас	Видавництво
1.	Українська мова Програма для загальноосвітніх навчальних закладів.	Г.Т.Шелехова та інші	5- 9	ВД «Освіта», 2013
2.	Українська література Програма для загальноосвітніх навчальних закладів.	(43н.43. Колектив, керівник Мовчан Р.В.)	5-9	ВД «Освіта», 2013
3.	Зарубіжна література Програма для загальноосвітніх навчальних закладів.	Колект. 43н.43., керівник колективу Ніколенко О.М.	5-9	ВД «Освіта», 2013
4.	Англійська мова «Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Іноземні мови»		5-9	ВД «Освіта», 2013
5.	Історія Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів		5-9	ВД «Освіта», 2013

6.	Математика Навчальна 44н.4444амма для учнів 5–9 класів загальноосвітніх навчальних закладів»	(44н.44. Бурда М.І., Мальований Ю.І., Нелін Є.П., та інші)	5- 9	розміщена на сайті Міністерства освіти і науки України
7.	Біологія Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів		6-9	затверджена наказом Міністерства №664 від 06.06 2012 р.
8.	Хімія Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів		7-9	затверджено наказом МОН України від 29.05.2015 № 585, розміщено на сайті МОН України
9.	Географія Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів		5-9	ВД «Освіта», 2013
10.	Фізична культура Програма для загальноосвітніх навчальних закладів	Круцевич Т.Ю та 44н..	5-9	ВД «Освіта», 2013
11.	Основи здоров'я Програма для загальноосвітніх навчальних закладів.	Бойченко Т.Є. та 44н..	5-9	ВД «Освіта», 2013
12	Інформатика	М І. Жалдак(2015 р.), І.О.Завадський(2017 рік)	5 - 9	¹ Програма затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804
12.	Трудове навчання Навчальна програма з трудового навчання для загальноосвітніх навчальних закладів	авт.: В. Сидоренко та інші	5-9	затверджена наказом МОН України від 29.05.2015 № 585

ПЕРЕЛІК
підручників, які будуть використовуватися в початковій школі
Вилянської гімназії
з навчанням українською мовою у 2023/2024 навчальному році

Клас	Автор	Назва	Рік видання
1	Г.А. Іваниця	Українська мова. Буквар. у 2-х част.	2018
1	О.Д. Карпюк	Англійська мова	2018
1	О.М. Гісь	Математика	2018
1	І.О. Большакова	Я досліджую світ. у 2-х част.	2018
1	Л.М. Масол	Мистецтво	2018
2	Г.М. Сапун, О.Д. Придаток	Українська мова та читання. у 2-х част.	2019
2	О.М. Гісь, І.В. Філяк	Математика	2019
2	Н.М. Бібік, Г.П. Боднарчук	Я досліджую світ. у 2-х част.	2019
2	В.М. Островський, Г.П. Федун	Мистецтво	2019
2	О.Д. Карпюк	Англійська мова	2019
3	Сапун Г. М.	Українська мова у 2 част.	2020
3	Гісь О. М., Філяк. І. В.	Математика у 2 част.	2020
3	За редакцією М. С. Вашуленка, авт. Ломаковська Г. В., Єресько Т. П., Проценко Г. О.	Я досліджую світ у 2 част.	2020
3	Островський В. М., Федун Г. П.	Мистецтво	2020
3	О.Д.Карпюк	Англійська мова	2020
4	Сапун Г. М.	Українська мова та читання у 2-х част.	2021
4	Гісь О. М., Філяк. І. В.	Математика у 2 част.	2021
4	О.Д. Карпюк	Англійська мова	2021
4	Т.В. Воронцова	Я досліджую світ у 2 част.	2021
4	Т.В. Воронцова	Інформатика	2021
4	Н.А. Лемешева	Мистецтво	2021

ПЕРЕЛІК
підручників, які будуть використовуватися в 5 - 6 класах
Вилянської гімназії
у 2023/ 2024 навчальному році

№ п/п	Предмет	Назва та автори підручника	Примітка
1	Українська мова	«Українська мова» Голуб Н.Б., Горошкіна О.М.	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795)
2	Українська література	«Українська література» Яценко Т.О., Пахаренко М.І., Слижук О.А.	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795)
3	Зарубіжна література	«Зарубіжна література» О. Ніколенко, Л. Рудніцька, Л. Мацевко-Бекерська.	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795)
4	Англійська мова	«Англійська мова» Карпюк О. Д., Карпюк К. Т.	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795)
5	Математика	«Математика» Г.П. Бевз, В.Г. Бевз, Д.В. Васильєва, Н.Г. Владімірова.	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795)
6	Історія України	«Вступ до історії України та громадянської освіти» Щупак І. Я., Бурлака О. В., Піскарьова І. О., Посуньо А. Л.	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795)
7	Пізнаємо природу	«Пізнаємо природу» Д.Д. Біда, Т.Г. Гільберг, Я.І. Колісник	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795)

			від 12.07.2021 № 795)
8	Географія	«Географія» Гільберг Т. Г.	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795)
9	Мистецтво	«Мистецтво» Кондратова Л. Г., Федун С. І., Чорний О. В.	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795)
10	Здоров'я, безпека, добробут	«Здоров'я, безпека та добробут» Воронцова Т.В., Пономаренко В.С., Лаврентьєва І.В., Хомич О.Л.	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795)
11	Етика	«Етика» Мелещенко Т.В., Желіба О.В., Бакка Т.В., Ашортія Е.Д., Козіна Л.Є.	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795)
12	Інформатика	«Інформатика» Коршунова О. В., Завадський І. О.	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795)
13	Технології	«Технології» Ходзицька І. Ю., Горобець О. В., Медвідь О.Ю., Пасічна Т. С., Приходько Ю. М., Крімер В., Павич Н.	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795)
14	Фізична культура	Підручника немає	«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» наказ Міністерства освіти і науки України від 12 липня 2021 року № 795 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 серпня 2021 року № 898)

ПЕРЕЛІК
підручників для використання в 7 – 9 класах
Вилянської гімназії
з навчанням українською мовою у 2023/2024 навчальному році

Клас	Автор	Назва	Рік видання
7	Глазова О.П.	Українська мова	2015
7	Авраменко О.М.	Українська література	2015
7	Карпюк О.Д.	Англійська мова	2015
7	Волощук Є.М.	Зарубіжна література	2015
7	Бевз Г.П.	Алгебра	2015
7	Єршова А.П.	Геометрія	2015
7	Бар'яхтар В.Г.	Фізика	2015
7	Щупак І.Я.	Всесвітня історія	2020
7	Щупак І.Я.	Історія України	2020
7	Довгань Г.Д.	Географія	2015
7	Соболь В.І.	Біологія	2015
7	Бойченко Т.С.	Основи здоров'я	2015
7	Буринська Н.	Хімія	2015
7	Кондратова Л.Г.	Музичне мистецтво	2015
7	Федун С.І.	Образотворче мистецтво	2015
7	Терещук Б.М.	Трудове навчання	2015
7	Коршунова І.В.	Інформатика	2020
8	Глазова О.П.	Українська мова	2016
8	Коваленко Л.Т.	Українська література	2016
8	Ніколенко О.М.	Зарубіжна література	2016
8	Карпюк О.Д.	Англійська мова	2016
8	Бевз Г.П.	Алгебра	2016
8	Єршова А.П.	Геометрія	2016
8	Бар'яхтар В.Г.	Фізика	2016
8	Морзе Н.В.	Інформатика	2016
8	Гісем О.В.	Всесвітня історія	2016
8	Гісем О.В.	Історія України	2016
8	Бойко М.В.	Географія	2016
8	Матяш Н.Ю.	Біологія	2016
8	Бех І.Д.	Основи здоров'я	2016
8	Ярошенко О.Г.	Хімія	2016
8	Кондратова Л.Г.	Мистецтво	2016
8	Терещук Б.М.	Трудове навчання	2016
9	Глазова О.П.	Українська мова	2017
9	Коваленко Л.Т.	Українська література	2017
9	Волощук Є.В.	Зарубіжна література	2017
9	Карпюк О.Д.	Англійська мова	2017
9	Назаренко Н.В.	Мистецтво	2017

9	Бевз Г.П.	Алгебра	2017
9	Єршова А.П.	Геометрія	2017
9	Бар'яхтар В.Г.	Фізика	2017
9	Морзе Н.В.	Інформатика	2017
9	Полянський П.Б.	Всесвітня історія	2017
9	Власов В.С.	Історія України	2017
9	Святокум О.Є.	Основи правознавства	2017
9	Бойко М.В.	Географія	2017
9	Остапченко Л.І.	Біологія	2017
9	Бех І.Д.	Основи здоров'я	2017
9	Ярошенко О.Г.	Хімія	2017
9	Тутащинський В.І.	Трудове навчання	2017

Освітня програма в обсязі 50 (п'ятдесят) аркушів
пронумерована, прошнурована, скріплена печаткою.

31 серпня 2023 р.

Директор

Любов ВИХОВАНЕЦЬ